

REPUBLIKA
SLOVENIJA
VIŠJE
DELOVNO
IN SOCIALNO
SODIŠČE

VDSS Sodba Pdp 29/2021

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

ECLI: ECLI:SI:VDSS:2021:PDP.29.2021

Evidenčna številka: VDS00044834

Datum odločbe: 05.02.2021

Senat: Silva Donko (preds.), mag. Tanja Pustovrh Pirnat (poroč.), dr. Martina Šetinc Tekavec

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: *izredna odpoved* pogodbe o zaposlitvi - kršitev delovnih obveznosti - bolniški stalež - detektiv - kršitev navodil zdravnika

Zveza: ZDR-1 člen 85, 85/2, 109, 109/1, 110, 110/1, 110/1-8.. ZDD-1 člen 26, 26/2, 26/2-9, 27, 27/1, 27/1-3, 27/1-4, 30, 31.. Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja (prečiščeno besedilo) (2003) člen 233, 233/2.

Jedro

Sodišče prve stopnje je pravilno presodilo, da tožnik v času odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe ni spoštoval navodil osebne zdravnice (ravnal je v nasprotju z njimi; poleg tega je zapustil kraj bivališča), kar že samo po sebi, ne glede na to, ali je tožnik opravljal pridobitno delo, pomeni, da je podan razlog za zakonito *izredno odpoved* pogodbe o zaposlitvi, določen v 8. alineji prvega odstavka 110. člena ZDR-1.

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje.

II. Stranki sami krijeta vsaka svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je zavrnilo zahtevek za ugotovitev, da je *izredna odpoved* pogodbe o zaposlitvi, ki jo je toženka podala tožniku dne 24. 12. 2019, nezakonita, obračun razlike mesečnega nadomestila bruto plače za čas od 24. 12. 2019 do pravnomočnosti sodbe v višini 1.788,38 EUR, odvod davkov in prispevkov ter izplačilo neto zneskov z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 11. dne v mesecu za pretekli mesec do plačila, izplačilo odškodnine namesto reintegracije (denarnega povračila) v višini 27.683,80 EUR z zakonskimi

zamudnimi obrestmi od poteka izpolnitvenega roka do plačila, izplačilo odškodnine za neizrabljeni letni dopust za leto 2019 v višini 1.635,86 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dne 25. 12. 2019 do plačila in povrnitev pravnih stroškov z zakonskimi zamudnimi obrestmi od poteka izpolnitvenega roka do plačila (točka I izreka). Odločilo je, da toženka sama krije svoje pravne stroške (točka II izreka).

2. Zoper odločitev v točki I navedene sodbe se iz vseh pritožbenih razlogov pritožuje tožnik. Navaja, da mu toženka niti pisne seznanitve z vabilom na zagovor niti *odpovedi* ni osebno vročila. Listini sta bili vročeni njegovim staršem, ki za prevzem pošilk nista pooblaščenata. Toženka mu s pisno seznanitvijo ni vročila dokazov, na podlagi katerih je ugotovila obstoj očitkov v *odpovedi* (poročilo o ugotovitvah zasebnega detektiva). Toženka je tožniku očitala določena ravnanja, storjena na naslovu njegovega bivališča, torej na zasebnem zemljišču, ograjenem z ograjo. Zasebni detektiv je ravnal nezakonito, ko je opravljala nadzor in tožnika snemal na zasebnem zemljišču. Tožnik ni kršil navodil osebne zdravnice in ni opravljal pridobitnega dela. Nahajal se je na dvorišču svojega bivališča, kjer ni opravljal nobenih aktivnosti, kot sta potrdili zaslišani priči A.A. in B.B., njegova starša. Toženka je posegla v pravico do zasebnosti. Nedopustno je opravila poizvedbe pri njegovi osebni zdravnici. Ni predložila listin, na podlagi katerih bi se ugotovilo, da so bile osebe, ki so *odpoved* podale, za to sploh pooblaščenata. Enako velja za osebe, ki so vodile zagovor. *Odpovedi* ni podal zakoniti zastopnik toženke. Toženka je posegla v osebne pravice tožnika in ga diskriminirala na podlagi zdravstvenega stanja. Tožnik je bil prvič v bolniškem staležu, toženka se ga je želela znebiti. Bolniški stalež – začasna odsotnost z dela zaradi nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodbe je neutemeljen razlog za *odpoved*. Tožnikov oče ima družbo, ki je toženki konkurenčna. Toženka se ga je tudi iz tega razloga želela znebiti. Iz izvedenih dokazov, izpovedi tožnikove osebne zdravnice C.C. in njegovih staršev A.A. in B.B. izhaja, da tožnik ni kršil bolniškega staleža. S strani osebne zdravnice ni prejel nobenih navodil, z navodili, navedenimi v zdravstvenem kartonu, ni bil seznanjen in tako ne morejo biti upoštevna. Tožnik za delo ni prejel nobenega plačila, bil je na dvorišču svojega bivališča, ki ga ni zapustil. Ni opravljal pridobitnega dela. Aktivnosti niso negativno vplivale na njegovo zdravstveno stanje. Iz zdravstvene dokumentacije, ki naj jo pregleda sodni izvedenec medicine dela, prometa in športa, je razvidno, da tožniku osebna zdravnica ni dala navodil, da se ne sme gibati v okolici svojega bivališča in opravljati domačih opravil. Drugega tožnik ni delal. Toženka ni dokazala okoliščin in interesov, ki onemogočajo nadaljevanje delovnega razmerja do izteka *odpovednega* roka, oziroma jih sodišče prve stopnje ni ugotovilo. Tožnik je že pred sodiščem prve stopnje navedel, da je delo pri toženki opravljal deset let, da je bil priden in vesten delavec. Sodišče prve stopnje se do teh in drugih tožnikovih navedb ni opredelilo. Kršilo je njegovo pravico do izjave v postopku. Izpodbijane sodbe ni mogoče preizkusiti. Podana je absolutna bistvena kršitev določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Dejansko stanje je nepopolno in nepravilno ugotovljeno, izpodbijana odločitev je materialnopravno nepravilna. Toženka zavezuje Konvencija MOD št. 158 o prenehanju delovnega razmerja na pobudo delodajalca, kar pomeni, da lahko kot delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi, le če obstajajo utemeljeni razlogi, ki onemogočajo nadaljevanje delovnega razmerja. Da dejansko pri toženki ni bilo razloga za podajo *odpovedi*, potrjujejo izpovedi prič, njenih delavcev, da je tožnik vestno in dobro opravljal delo in da je bila podana potreba po njegovem delu. Tožnik pritožbenemu sodišču predlaga, da izpodbijani del sodbe spremeni, tako da zahtevku ugodí, vključno s stroškovno posledico, oziroma podredno ga razveljavi in zadevo v tem obsegu vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje. Priglašá stroške pritožbe.

3. Toženka v odgovoru na pritožbo prereka tožnikove navedbe. Pritožbenemu sodišču predlaga, da pritožbo zavrne kot neutemeljeno in potrdi izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje. Priglašá stroške odgovora na pritožbo.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijani del sodbe v mejah pritožbenih razlogov. V skladu z drugim odstavkom 350. člena Zakona o pravdnem postopku (ZPP; Ur. l. RS, št. 26/99 in nadalj.) je po uradni dolžnosti pazilo na absolutne bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 1., 2., 3., 6., 7., 11. točke, razen glede obstoja in pravilnosti pooblastila za postopek pred sodiščem prve stopnje, ter 12. in 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP ter na pravilno uporabo materialnega prava. Pri tem preizkusu je ugotovilo, da sodišče prve stopnje ni storilo navedenih bistvenih kršitev določb pravnega postopka, na katere pritožbeno sodišče pazi po uradni dolžnosti, niti kršitve, ki jo uveljavlja tožnik v pritožbi. Na popolno in pravilno ugotovljeno dejansko stanje je sprejelo materialnopravno utemeljeno odločitev.

6. Pritožba neutemeljeno očita, da je izpodbijani del sodbe obremenjen z absolutno bistveno kršitvijo določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP, kot neutemeljeno očita sodišču prve stopnje, da je kršilo tožnikovo pravico do izjave. Sodišče prve stopnje se je opredelilo do vseh navedb tožnika, ki jih je podal v tožbi, na prvem naroku za glavno obravnavo dne 21. 7. 2020, naroku dne 24. 9. 2020 in v pripravljalnih vlogah z dne 13. 7. 2020 in z dne 19. 8. 2020, izpodbijani del sodbe vsebuje razloge o vseh za odločitev bistvenih dejstvih, ki niso nejasni ali med seboj v nasprotju. V pritožbi tožnik konkretizira očitek le v zvezi z okoliščinami in interesi, ki onemogočajo nadaljevanje delovnega razmerja do izteka *odpovednega* roka. Do tovrstnih navedb tožnika se je sodišče prve stopnje opredelilo v točki 24 obrazložitve. Sicer je večina pritožbenih navedb ponavljanje navedb, ki jih je tožnik podal pred sodiščem prve stopnje, in se je sodišče prve stopnje do njih ustrezno opredelilo – tožnik je navedbe glede vročanja pisne seznanitve z vabilom na zagovor in *odpovedi* podal v tožbi, sodišče prve stopnje se je do njih opredelilo v točkah 10 in 12 obrazložitve, glede posega v zasebnost prav tako v tožbi, sodišče prve stopnje se je do njih opredelilo v točkah 4 in 5 obrazložitve, glede pooblastila za vodenje postopka *odpovedi* in podajo *odpovedi* na prvem naroku za glavno obravnavo in v pripravljalni vlogi z dne 19. 8. 2020, sodišče prve stopnje se je do njih opredelilo v točki 14 obrazložitve, glede diskriminatorne obravnave v tožbi in pripravljalni vlogi z dne 19. 8. 2020, sodišče prve stopnje se je do njih opredelilo v točki 23 obrazložitve, glede navodil osebne zdravnice v pripravljalni vlogi z dne 13. 7. 2020, sodišče prve stopnje se je do njih opredelilo v točki 16 obrazložitve. Pritožbeno sodišče pritrjuje obrazložitvi sodišča prve stopnje in glede bistvenih navedb v pritožbi dodaja:

7. Sodišče prve stopnje je utemeljeno zavrnilo dokazni predlog s sodnim izvedencem medicinske stroke oziroma medicine dela, prometa in športa, ki bi, kot ponavlja tožnik v pritožbi, iz zdravstvene dokumentacije ugotovil, da tožniku osebna zdravnica ni dala navodil, da se ne sme gibati v okolici svojega bivališča in opravljati domačih opravil. Za ugotovitev, kakšna navodila je osebna zdravnica dala tožniku za čas bolniškega staleža, predlagani dokaz ni primeren, navodila so razvidna in jih je sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo iz predloženih listin (odgovor tožnikove osebne zdravnice C.C. na poizvedbo o bolniškem redu za tožnika, tožnikov zdravstveni karton), o njih pa je tudi izpovedala osebna zdravnica C.C., zaslišana kor priča.

8. Med pravnima strankama pred sodiščem prve stopnje ni bila sporno, da sta bili pisna seznanitev z vabilom na zagovor in *odpoved* vročeni tožnikovima staršema. Kot je pravilno utemeljilo sodišče prve stopnje, je glede vročanja pisne seznanitve z vabilom na zagovor bistveno, da je listino tožnik prejel, in sicer dne 16. 12. 2019, kot je sam navedel, poleg tega se je zagovora, določenega za dne 23. 12. 2019, udeležil in se zagovarjal. Njegova pravica do zagovora, določena v drugem odstavku 85. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1; Ur. l. RS, št. 21/2013 in nadalj.), ni bila z ničemer kršena kot tudi ni bila kršena, četudi mu toženka s pisno seznanitvijo ni vročila dokazov, na podlagi katerih je ugotovila obstoj očitkov v *odpovedi* (poročilo o ugotovitvah zasebnega detektiva), saj takšna obveznost delodajalca ni predvidena. Enako kot glede pisne seznanitve z vabilom na zagovor tožnik v pritožbi glede *odpovedi* neutemeljeno navaja, da mu ni bila pravilno vročena, ker je bila vročena njegovemu očetu in ne njemu osebno. Sodišče prve stopnje je pravilno upoštevalo, da je tožnik *odpoved* prejel dne 24. 12. 2019, kar je bistveno. Če je *odpoved* prejel, kar je namen

vročanja, se na morebitne napake pri vročanju ne more uspešno sklicevati.

9. Tožnik v pritožbi neutemeljeno izpostavlja, da toženka ni predložila listin, na podlagi katerih bi se ugotovilo, da so bile osebe, ki so vodile postopek *odpovedi* in *odpoved* podale, za to sploh pooblaščenke. Toženka je v postopku pred sodiščem prve stopnje predložila izpis iz poslovnega registra (B 13), ki ga je sodišče prve stopnje utemeljeno upoštevalo in tako ob vpogledu v pisno seznanitev z vabilom na zagovor in *odpoved* ugotovilo, da sta obe listini podpisali prokuristki toženke, ki sta bili pooblaščenici za skupno zastopanje. Zagovor je tožnik podal pred delavci toženke (D.D., E.E., F.F.) in njeno pooblaščenko odvetnico G.G., ki se je izkazala s pooblastilom na samem zagovoru. Slednjega tožnik pred sodiščem prve stopnje ni prerekal, kar je sodišče prve stopnje utemeljeno upoštevalo.

10. Sodišče prve stopnje je glede očitane nezakonitosti ravnanja zasebnega detektiva pravilno utemeljilo, da lahko zasebni detektiv po pooblastilu na podlagi 3. alineje prvega odstavka 27. člena Zakona o detektivski dejavnosti (ZDD-1; Ur. l. RS, št. 27/2011 in nadalj.) in 30. členu ZDD-1 pridobiva informacije z neposrednim osebnim zaznavanjem prostorov, ki so vidni z javno dostopnega kraja, na podlagi 4. alineje prvega odstavka 27. člena ZDD-1 in 31. člena ZDD-1 lahko uporablja naprave za slikovno snemanje, če je to nujno zaradi zavarovanja dokazov. Ob ugotovitvi, da je zasebni detektiv H.H. pridobival informacije in uporabljal naprave za slikovno snemanje z javno dostopnega kraja, pri čemer ni posegal v zasebni prostor, je pravilno presodilo, da dokazi (poročilo o ugotovitvah zasebnega detektiva) niso nedopustno pridobljeni. Zasebni detektiv je zakonito po pooblastilu toženke pridobival informacije o zlorabi pravice do zadržanosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe (9. alineja drugega odstavka 26. člena ZDD-1) in v tem okviru pridobil tudi podatke o režimu gibanja tožnika v času bolniškega staleža s strani njegove osebne zdravnice.

11. Tožnik v pritožbi neutemeljeno izpostavlja, da s strani osebne zdravnice ni prejel nobenih navodil za čas bolniškega staleža. Splošna navodila so določena že s Pravili obveznega zdravstvenega zavarovanja (Ur. l. RS, št. 30/2003 in nadalj.), ki v drugem odstavku 233. člena določajo, da mora biti zavarovanec, ki se zdravi doma, v času zadržanosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe na svojem domu; odsotnost z doma je možna ob odhodu na zdravniški pregled, terapijo oziroma v primerih, ko odsotnost ne vpliva negativno na potek zdravljenja oziroma, če zdravnik ali imenovani zdravnik ali zdravstvena komisija to odredita ali dovolita; za odhod izven kraja bivanja je vedno potrebna odobritev osebne zdravnice. V postopku pred sodiščem prve stopnje tožnik ni navedel, da mu osebna zdravnica ne bi dala navodil za čas bolniškega staleža, ampak je v pripravljani vlogi z dne 13. 7. 2020 navedel, da ni kršil navodil zdravnice in da mu ni dala navodil, da se ne sme gibati v okolici svojega bivališča in opravljati domačih opravil, da mu je osebna zdravnica priporočila, da se posveti gibanju, se rekreira in sprošča, kot je tudi izpovedal (da se lahko giba v okolici doma, hodi na sprehode, opravlja lažja dela, gospodinjska dela). Da navodila niso bila takšna, je sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo iz predloženih listin (odgovor tožnikove osebne zdravnice C.C. na poizvedbo o bolniškem redu za tožnika, tožnikov zdravstveni karton) in izpovedi osebne zdravnice kot priče, ustrezno je utemeljilo, zakaj je verjelo vsebini listin in izpovedi priče ne pa izpovedi tožnika. Pritožbeno sodišče takšni dokazni oceni pritrjuje. Navodila osebne zdravnice so bila, da se je moral tožnik v času bolniškega staleža nahajati na naslovu svojega bivališča, ki ga je lahko zapustil zaradi obiska zdravstvenih ustanov in krajših sprehodov, niso bile dovoljene fizične aktivnosti, vožnja motornega kolesa ali osebne avtomobila mu je bila dovoljena le za obisk zdravstvene ustanove, prepovedano je bilo fizično delo.

12. Sodišče prve stopnje je ob tako ugotovljenih navodilih za čas bolniškega staleža nadalje ugotavljalo, ali jih je tožnik kršil, torej ali drži očitke toženke v izredni *odpovedi* pogodbe o zaposlitvi, da je tožnik dne 19. 11. 2019, dne 21. 12. 2019 in dne 22. 12. 2019 na dvorišču svojega bivališča izvajal fizične aktivnosti (vzdrževalna dela na kolesu tovornjaka, pritrditev kolesa na tovornjak, popraviljanje in prenašanje težjih

bremen, premikanje tovornjaka, čiščenje, uporaba brusilnega aparata, mehanična dela, premikanje platišč tovornjaka) in vozil motorno vozilo ter s tem zapustil naslov svojega bivališča, pri čemer ni šlo za obisk zdravnika. Iz poročila o ugotovitvah zasebnega detektiva je pravilno ugotovilo, da je tožnik dne 19. 11. 2019 odšel s kraja bivališča, in sicer se je odpeljal v smeri I.. Za vse tri dni je ugotovilo, da je tožnik izvajal različne fizične aktivnosti. Izpovedim tožnika in prič A.A. ter B.B., tožnikovim staršem, utemeljeno ni sledilo, saj drugačne ugotovitve zasebnega detektiva potrjujejo predložene fotografije in video posnetki. Tožnik v pritožbi neutemeljeno izpostavlja, da aktivnosti niso negativno vplivale na njegovo zdravstveno stanje, saj je sodišče prve stopnje na podlagi izpovedi priče C.C. ugotovilo, da je bila vsaka pretirana obremenitev škodljiva.

13. Sodišče prve stopnje je pravilno presodilo, da tožnik v času odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe ni spoštoval navodil osebne zdravnice (ravnal je v nasprotju z njimi; poleg tega je zapustil kraj bivališča), kar že samo po sebi, ne glede na to, ali je tožnik opravljal pridobitno delo, pomeni, da je podan razlog za zakonito izredno *odpoved* pogodbe o zaposlitvi, določen v 8. alineji prvega odstavka 110. člena ZDR-1. Prav tako pravilno je presodilo, da je toženka *odpoved* podala prav iz tega razloga in ne zaradi dejstev, ki jih izpostavlja tožnik v pritožbi, da je bil v bolniškem staležu in da ima oče tožnika družbo, ki je toženki konkurenčna. Za zakonito izredno *odpoved* pogodbe o zaposlitvi je podan tudi pogoj, določen v prvem odstavku 109. člena ZDR-1, da ob upoštevanju vseh okoliščin in interesov pogodbenih strank ni mogoče nadaljevati delovnega razmerja niti do izteka *odpovednega* roka. Toženka teh okoliščin in interesov ni bila dolžna navesti v *odpovedi*, zadošča, da jih je navedla v postopku pred sodiščem prve stopnje (ter njihov obstoj dokazala). Sodišče prve stopnje je na podlagi ocene izpovedi prič D.D., E.E. in F.F. ugotovilo, da je toženka zaradi v *odpovedi* očitanih ravnanj izgubila zaupanje v tožnika, kar je zahtevalo takojšnje prenehanje delovnega razmerja. Okoliščine na strani tožnika, ki jih izpostavlja v pritožbi, da je delo pri toženki opravljal deset let (na prvem naroku za glavno obravnavo je navedel, da je bil pri toženki zaposlen devet let; od sklenitve pogodbe o zaposlitvi dne 5. 8. 2011 do prejema *odpovedi* dne 24. 12. 2019 je minilo osem let in dobre štiri mesece), da je bil priden in vesten delavec, ne morejo pretehtati, pri čemer iz izpovedi prič, delavcev toženke, ne izhaja, da pri toženki ne bi bilo razloga za podajo *odpovedi*, prav nasprotno. Te priče (D.D., E.E. in F.F.) so izpovedale, da je bila *odpoved* podana prav zaradi ugotovljene kršitve bolniškega staleža, o pomenu te kršitve, izgubi zaupanja in odsotnosti morebitnih drugih (nedopustnih) razlogov za podajo *odpovedi*.

14. Ker niso podani niti pritožbeni razlogi niti tisti, na katere pazi po uradni dolžnosti, je pritožbeno sodišče pritožbo tožnika zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

15. Odločitev o pritožbenih stroških temelji na prvem odstavku 165. člena ZPP. Tožnik sam krije svoje stroške pritožbe, s katero ni uspel (154. člen ZPP), toženka pa sama krije svoje stroške odgovora na pritožbo kot delodajalec v sporu o prenehanju delovnega razmerja (peti odstavek 41. člena Zakona o delovnih in socialnih sodiščih – ZDSS-1; Ur. l. RS, št. 2/2004 in nadalj.).

Datum zadnje spremembe: 21.04.2021